

100 let soutěžního společenského tance

Vznik ATK

V letošním roce uplyne sto let od založení prvního tanečního klubu v bývalém Československu a současně od vzniku oficiálních soutěží společenského tance, tehdy zvaných taneční závody. Stalo se tak v době patrně největší taneční konjunktury, jak v Evropě, tak v Americe. Tou se vyznačují celá dvacátá léta 20. století, která se ostatně dodnes nazývají zlatá. Z hlediska společenského tance a kultury tedy jimi byla zcela určitě.

Takže prvním tanečním klubem, přesněji řečeno: prvním amatérským tanečním klubem, se stal již podle názvu oboru **Amatérský taneční klub (ATK) v Praze**. První jméno v oficiálním názvu bylo převzato z francouzštiny, která byla tehdy hlavní diplomatickou řečí. Iniciátory byli zejména mladí pražští studenti, z nichž část byla židovského původu.

Ustavující valná hromada

se uskutečnila v Akademické kavárně v Praze, ve Vodičkově ul. čp. 735 a 736 (za éry socialismu dietní jídelna, dnes provozovna podniků McDonald's), a to dne 17. 9. 1923. Byli zvoleni první funkcionáři: JUC. Václav Skákal – předseda, JUC Karel Dlabač – jednatel (JUC – zkratka pro studujícího práv, resp. kandidáta na titul JUDr.). Ti měli také asi hlavní podíl na vzniku klubu.

Základem dalšího rozvoje závodního tance byl pronájem klubovny v hotelu Central v Hyberské ul., na jehož dancingu uspořádal klub mnoho skvělých večerů. Intimní klubovna a účast na každodenních five o' clocks (čajů o páté!) v Centralu přiváděla vždy víc a více přívrženců. Mimochodem předtím tu působila Červená sedma a později, v roce 1928, tu byl biograf Central.

I. mistrovství ATK 1923

se uskutečnilo v dancingu hotelu Central v Hyberské ulici na podzim roku 1923. Závodními tanci byly: určitě java, a dále snad boston a fox.

Výsledky:

1. Bohuslav Rauch – Marie Černožorská (Rauch byl inženýr, familiárně zvaný Bóža)
2. Viktor Glanz – slečna Hůlková
3. Karel Dlabač – Marie Beranová

Celkem startovalo 7 párů. Kdo se umístil na dalších místech se už asi nedovíme.

Tyto závody byly senzací Prahy. Byly velmi napínavé a o výsledcích se dost a dlouho debatovalo. Toto I. mistrovství ATK bylo v minulosti často považováno za I. mistrovství ČSR i přesto, že tehdy ještě neexistoval Čsl. svaz, ba možná ani jiný taneční klub. I když v té době ATK sdružoval nejlepší čsl., resp. pražské tanečnický, nelze jeho klubová mistrovství považovat za oficiální mistrovství ČSR.

Ještě v září 1923 se ve Sladkovského sále Obecního domu hl. města Prahy uskutečnil

I. reunion ATK velmi čteně navštívený.

Odborný časopis ATK

Od roku 1924 začal ATK vydávat svůj odborný časopis „Tanec a společnost“. V roce 1926 se po ustavení svazu tanečních klubů stal oficiálním odborným časopisem ČsATS. Vycházel do roku 1928 a protože všichni všechno vyhodili, tak je zázrak, že se vůbec do dnešních dnů dochovaly jen dvě, snad tři kompletní vydání. Tento časopis byste marně hledali ve většině veřejných knihoven.

Soutěžní tanec, společenské vystupování a chování apod.

Soutěžní, resp. závodní, společenské páry měly být od svého vzniku také příkladem bezvadného společenského vystupování a chování. Navenek pro publikum to na soutěžích i jiných exhibicích tomu tak většinou bylo a je. Ovšem mělo by tomu tak být i mezi partnery na trénincích aj. Popravdě řečeno, zdaleka tomu tak v praxi nebylo a není. Mezi soutěžní páry patřili a patří i jedinci, kteří jsou se společenským chováním, jak se lidově říká „na štíru“. Přitom převážná část jedinců i párů prošla a prochází tanečními kurzy, kde společenské chování je nedělitelnou součástí výuky. Za 1. republiky bylo společenské chování v kurzech dokonce prvořadé. Ale přesto již tehdy měly taneční kluby špatnou pověst. Alespoň podle některých soutěžních tanečníků a části veřejnosti.

Jisté je, že společenský tanec je ideální pro vzájemné seznamování pánů a slečen. Již proto, že nutí vytvářet páry. Jenže právě za 1. čsl. republiky, převažovalo neustálé střídání partnerek jak v trénincích, tak i na soutěžích, což ještě podporovalo výše uvedený názor. Faktem je, že pár se musí na trénincích tzv. stancovávat a mělo by to vyhovovat oboustranně. Ale najít vyhovující partnerku jak pro tanec, tak pro reprezentaci není vůbec snadné (pár vede tanečník, tanečnice jej reprezentuje). Za první republiky snad existoval jediný stabilní pár (později v nejvyšší třídě), který od počátku až do konce své taneční kariéry nezměnil složení - František Novotný a Anuše Romlerová, mistři Evropy z Františkových Lázní z roku 1936 (později i manželé). Takový pár byl bohužel výjimkou, ale když už se v tanci cítí vzájemně dobře, pak je v tom i logika. Neboť neustále začínat a vzájemně se testovat je z hlediska růstu páru a tím i postupu do vyšších soutěžních tříd časově náročné (mimochodem, soutěžní třídu získával a získává jen tanečník - jako vedoucí páru). Samozřejmě jako ve všem existují výjimky.

V Praze v červenci 2023
Milan Degen